

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Die nona Septembris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

Die nona Septembris.

De S. Audomaro, primo episc. Morinorū.

Ex Folchardo, & Iperis.

IN pago Teruānensi, depositio beati A V D O M A R I, episcopi & confessoris; qui obiit anno Verbi incarnati sexcentesimo nonagesimo quinto. Erat natione Germanus, non longè à Constantia natus, sed in Luxouio Burgundiæ monasterio, sub abbate sancto Eustathio magna vixit sanctimonia; monachus eum Friulfo patre, & cum alijs nobilium filijs factus. Impulsu autem Francorum regis & episcopi Nouiomensis, datus est Morinis episcopus: quos prius per Victoricum & Fuscianum conuersos, sed magna ex parte relapsos in veterem idololatriam, maximis laboribus ad veram reduxit pietatem. Interfuit autem senio confectus translationi sancti Vedasti, & in ea fertur receptum corruptibile lucis munus, reimpetrata cæcitate vitasse. Obiit autem in villa Warantisuæ diœcesis, & à reuerendissimo abbate Bertino sepultus est in monasterio siue ecclesia beatæ Mariæ, in *suhii*. Qui locus olim erat lutosus portus, nunc verò est celebre & bilingue Artesiæ oppidum, quod hæres est nominis sancti Audomari, & imaginis ipsius in sigillo negotiorum: Flandricè, *Sint Omeer*. Natalem habet ab Vsuardo notatum die nona Septembris. Legitur etiam duodecimo Calendas Nouembris, inuentio sancti Audomari episcopi Morinensis Et sexto Idus Iunij, Monasterio *suhii*, relatio siue translatio sancti Audomari episcopi, quando sanctus Folqui-

Folquinus corpus eius fugato Hugone abbate à *Lesboursch* retulit, anno octingentesimo quadragesimo tertio, & in *Sithiu* iuxta corpus beati Bertini, sub terra recondidit, vbi per multos annos homines quidem latuit, at reuelatus est vbi Dominus voluit.

Sed vt breuiter subijciam statum ecclesiæ Audomarenfis, Ibi fidem primum prædicarunt Romani viri Fuscianus & Victoricus. Verùm ijs sub *Rictiouaro* martyrio coronatis, populus gradatim redijt ad vomitum, & ad pristinos idololatriæ errores; donec pius pater misericordiarum ex *Luxouio* dedit sanctum Audomarum episcopum, per quem iterum Morinorum siue *Teruânensium* regioni occidua Euangelium resplenduit. Paulo post accesserunt ex dicto *Luxouienfi* monasterio *Mommolenus*, *Bertramus*, & in primis *Bertinus*, qui patriæ & sanguinis vinculo beato Audomaro coniunctus erat. Quos mox sanctus episcopus suos statuit in prædicatione confortes. Eodemque antistite agente *Adroaldus*, vir præpotens, villam suam *Sithiu* cum appendicibus Deo & beato Petro, in vsum monasterij obtulit. Vnde tres prædicti viri inibi ecclesiam construxerunt, anno sexcentesimo vigesimo sexto: & cellam in loco qui ob id Veteris monasterij nomen retinet. Cùm verò locus ille permodicus esset, & monasticæ quieti minus commodus, miraculo psalmodiæ in nauicula existentes diuinitus alium locum acceperunt ad *Ag-nionem* fluium. Cui cœnobio sacerdos Dei Audomarus *Mummolinum* præfecit: eoque in episcopum assumpto, pastorem cœnobij curam *B. Bertino* demandauit. Qui in eo loco centum quin-

qua-

quaginta monachos, breui tempore adunauit. Cumque in loco paludoso situm & sepulturæ inidoneum esset, beatus Bertinus in vertice montis aliam basilicam beatæ Mariæ construxit, cum cœmeterio: & ordinauit vt aliquot monachi inibi Deo seruirent. Interim proprium monasterium fic leuauit, vt ipse in eo primus sepulturam acceperit.

Ex hoc autem deriuata sunt alia monasteria quatuordecim, & Ioannes Iperius abbas Bertinensis scribit, ecclesiam Dei solennizare viginti duos sui monasterij monachos. Inter quos celebriores sunt Bertinus, Mommolenus, Ebertramus Erkenbodo, Humfridus, Winocus, Walbertus, alter Bertinus, Fulco, Grimbaldus, Gerardus, Iosepho, & Bernardus pœnitens.

Hoc præterea monasterium excepit, & aliquot diebus refocillauit, tres sanctos Cantuariæ archiepiscopos, qui propter defensionem ecclesiasticæ libertatis Anglia exire cogebantur. Primò, Dunstanum, de quo suo loco dictum est: secundò beatorum Anselmum, qui ibidem sacri chrismatis vntione innumeram multitudinem confirmauit: & tertio sanctum Thomam: Qui gloriosus martyr, per Grauelingas & Claromariscum venit ad Vetus monasterium, & cum inde nauigaret ad sanctum Bertinum, insigni miraculo piscis grandis, quem bremam vocant, cum impetu se in sinum sancti viri proiecit, quem eodem die conuentui propinauit.

Quod verò ad diuitias attinet, vidit S. Bertinus priuilegia & possessiones sui monasterij sic ampliari, vt regalibus monasterijs æquaretur. Sed ob eadem, loci facies multum fuit aliquando im-

*Edmerus
lib. 2. vita*

*Chron. cap.
44. Vita S.
Thoma, lib.
2. cap. 5.
Brema, gal-
licè bresme*

do immutata. Siquidem regali donatione aliqui non monachi, Abbates præfuerunt, quorum primus Fridogisus, Cancellarius Imperialis palatij, inter abbates vndecimus. Qui ex monasterio S. Audomari dimisit quadraginta monachos, & proijs instituit triginta Canonicos, cum quibus, quia sæcularis erat, viuere præelegit. Eisque & sibi quæ maximè placebant ex bonis monasterij asseruabat. Vnde sub abbate successore vnus ex monachis Bertinensibus institutus est Custos Canonorum. Quod officium postea conuersum est in dignitatem Præposituræ. Fuit autem decimus octauus abbas beatus Fulco, qui post secundam monasterij per Danos exustionem, villam *Sithis* cœpit murorū ambitu firmare. Qui cùm in Rhemenfi archiepiscopatu Hinemaro succederet, successorem habuit in abbacia Rodulphum. Eo autem mortuo, Caroli simplicis donatione locum occupare voluit Balduinus Caluus, Flandriæ Comes, laicus & miles. Sed monasterium, vt id impediret, reassumit beatum Fulconem, & pro eius concordie electione contra Balduini conatus, per sanctum Grimaldum Caroli consensum obtinuit. Cùm autem octo ferè annis abbatiā nobilissimè rexisset, iterum Balduinus sollicitauit pro ea apud Carolum, & per Winemarum militem, apud sanctum Fulconem. Sed Winemarus sentiens virum Dei contra ecclesiæ & religionis statum flecti non posse, cum ira recessit, & positus in via Rhemenfi insidijs, beatum præfulem lanceis transfodit. Hac via, regia accedente donatione, Balduinus abbatiā inuasit, anno nongentesimo primo. Cui filij eius successerunt, Adolphus Boloniensis Comes, & Arnulphus Comes Flandrensis. Hi

Hi autem sub nomine Comitum ecclesiam administrarunt, eam quasi hæreditate possidere volentes. Vnde monasterio cum pietate multa bona perierunt. Nam inter alia ipsum oppidum, cuius munitionem sanctus Fulco inceperat, Flandriæ Comites sibi ascripserunt, eo quod Balduinus munitionem illam perfecerat. Cæterum Arnulphus regiminis anno vndecimo, corde compunctus, cum videret sub se, fratre & patre collapsam esse religionem, à Witfrido Morinorum episcopo ordinari postulauit sanctum Gerardum natione Namurcensem, celeberrimum huius & aliorum cœnobiõrum reformatorem. Neque ab eo tempore puto vllam memorabilem mutationem factam esse apud Audomareses, nisi quod superioribus annis destructa Sedes Teruânensis, translata sit, partim Bononiam, partim Ipras, & partim ad sancti Audomari oppidum. Sicque ecclesia quæ primitus fuit monachorum, deinde Canoniorum, nunc est cathedralis. Eiusque episcopo in dotem assignata est præpositura, cum abbatia quadam eiusdem diocesis.

Decima die Septembris.

1°. De sancto Theodardo episc. & mart.

Ex historia martyris, auctore Sigeberto.

LEgiæ, in basilica sancti Lamberti, natalis sancti THEODARDI episcopi & martyris. Hic in diocesis regimine successit sancto Remaclo, qui propter attritos fructuum prouentus, portum solitariae vitæ legerat. Cumque multa per Dei gratiam, & suam industriam restauraret, hoc
eum